

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F.J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 97. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg10-shoot-idm140342681164928/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

UVIDENHED GØR DRISTIG

Ting ere de eeneste virkelige Herligheder, som Mennesket haver. De legemlige gode Ting derimod, endskiønt de udi sig selv ikke vare forfængelige, saa holdes man dog ideligen udi Frygt for at miste dem, og all Frygt er ikke andet end en Forventelse af tilkommende Modgang og Uheld.

*Conditio atque status sic differt nomine, non re:
Sorteque contentum quemlibet esse decet.*

LIBR. I. EPIGRAMM. 86

*Cui laet Artificis artis mysteria nosse,
Cum tamen ignatis singula quaeque patent. et.*

Store og prægtige Løfter gøres gemeenligen enten af Bedragerie eller Vankundighed: de første Løfter ere lastværdige, de sidste daarlige. Thi en Bedrager lover hvad han ikke agter at holde, og en Vankundig lover hvad han ikke kand holde. Den eene søger at bedrage andre, den anden bedrager sig selv: thi den eene giver sig ud for at gjøre en Ting, som han ikke kand præstere, og den anden troer at kunde gjøre en Ting, som overgaaer hans Kræfter. Hvoraf sees, at hine kand straffes, men disse hart ad ikkun beles. Man haver u-tallige Exempler paa Folk, der ved Projecter og prægtige Løfter have søgt at bringe sig til en Tiid udi Anseelse, eller at erhverve sig Belønning for Ting, som de hverken have agtet at gjøre eller have haft Kræfter til at præstere. Derom vil jeg ikke tale, men alleene om de slags Løfter, som gøres af Vankundighed, saasom det er derpaa ovenanførte Epigramma sigter.

Jo vankundigere et Menneske er, jo mindre holder han en Ting at være u-muelig, og jo fornuftigere en Mand er, jo frygtsommere og tvivlraadigere er han. Den første kender ikke sine Kræfter, og derfor troer sig sterk nok til alle Ting: den anden vejer sin Styrke og tilligemed sin